

Weerstandratio in de begroting 2022

Vragen over de weerstandratio in de begroting 2022

Tijdens de informatieve raad zijn vragen gesteld over de ondernorm en bovennorm van de weerstandratio. De weerstandratio wordt beschreven op de blz. 10, 11 en 88, 89 van de begroting 2022.

Wat is de weerstandratio?

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen onze weerstandscapaciteit (algemene reserve en de stelpost onvoorziene uitgaven) en de gekwantificeerde financiële risico's. Die verhouding drukken we uit in de ratio van ons weerstandsvermogen ofwel de weerstandratio. Zie blz. 88 begroting 2022.

Waarom worden de normen voor de weerstandratio aangepast vanaf de begroting 2022?

In hoofdstuk 2 Financiële positie tot 2025 blz. 10, 11 en in Paragraaf 2 Weerstandvermogen en risicobeheersing op blz. 88, 89 stelt het college voor om vanaf 2022 de ondernorm van de weerstandratio van 0,8 te verhogen naar 1,0 en de bovennorm van 1,2 naar 1,5. Op genoemde bladzijden beschrijft het college de argumenten ervoor. Samengevat zijn de argumenten:

1. Verwacht beroep dat in de komende jaren wordt gedaan op de algemene reserve vanwege:
 - a. Nog niet te kwantificeren risico's;
 - b. Autonome maatschappelijke, landelijke ontwikkelingen;
 - c. Kosten/ investeringen i.v.m. bestuurlijke ambities.
2. Grillige verloop van de gemeentefinanciën door impact van rijksmaatregelen. Daarom is voldoende 'vlees op de botten' gewenst.
3. Landelijke tendens bij gemeenten die over het algemeen 1,0 als ondernorm hanteren.
4. Provincie Gelderland geeft als toezichthouder op de begroting aan dat het belangrijk is dat gD zorgt voor voldoende weerstandsvermogen. Zij hanteren in hun begrotingsbrief een gewenste norm van 1,0 voor de weerstandratio.

Hoe komen we tot de ondernorm van 1,0 en de bovennorm van 1,5?

Voor de objectivering van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen bestaan geen wettelijke normen. De gemeente bepaalt dit beleidskader zelf. De provincie Gelderland kijkt bij haar oordeel over de financiële stabiliteit van een gemeente of wordt voldaan aan de ons zelf gestelde normen. Uit de beoordelingsbrief van afgelopen jaar blijkt dat het Gelders gemiddelde in de gemeentebegrotingen van het afgelopen jaar lag op 1,73. Richtingwijzers voor het bepalen van de normen zijn de diverse andere gemeenten die vergelijkbare normen hanteren. Veel gemeenten hebben bij hun normen gekeken naar de Normeringen van NARIS Risicomanagement, die zij i.s.m. de universiteit van Twente hebben ontwikkeld.

De ondernorm van 1,0 wordt mede gebaseerd op de wens om op voldoende niveau te zijn volgens algemeen gangbare normen. Een bovennorm van 1,5 is volgens de NARIS systematiek ruim voldoende. Maar is wel onder het gemiddelde van alle Gelderse gemeenten.

Vraag 7 SP: pag. 18. Wat zijn de bedragen die beschikbaar zijn in de jaren 2022, 2023, 2024 en 2025 als we de weerstandratio op max. 1,5 houden?

	bedragen x € 1.000				
	2021	2022	2023	2024	2025
Ratio weerstandsvermogen	1,85	2,08	2,41	2,56	2,69
Overschot op de AR bij weerstandratio 1,5	3.600	7.472	11.671	13.578	15.228

Achtergrondinformatie over de normeringen van NARIS en de provincie Gelderland

Normen volgens NARIS Risicomanagement i.s.m. Universiteit Twente

NARIS Risicomanagement heeft normen voor de weerstandsratio ontwikkeld die door veel gemeenten worden gehanteerd. Het biedt een waardering van het berekende ratio. De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Brief provincie Gelderland bij de begroting 2021 gD dd 9 februari 2021 (uit de bijlage met aandachtspunten van de begroting 2021)

Weerstandsvermogen

Een belangrijk onderdeel in de beoordeling van de financiële stabiliteit van een gemeente is de omvang van het weerstandsvermogen. Dit is de mate waarin een gemeente in staat is gekwantificeerde risico's af te dekken. In de paragraaf weerstandsvermogen is deze weerstandsratio berekend op 0,84 voor 2021. Hiermee wordt voldaan aan uw eigen norm van minimaal 0,80.

Het is belangrijk dat u voor een ruim voldoende weerstandsvermogen zorgt. De gemeentelijke begrotingen zullen namelijk de komende jaren worden beïnvloed door bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet, de herverdeling van het Gemeentefonds en de gevolgen van de Covid-19 pandemie. We hopen dan ook dat Doetinchem haar weerstandsvermogen op pijl houdt en dat dit niet verder afneemt.

Risicobeoordeling van de financiële positie

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde Doetinchem	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	67%	102%	<90%	90-135%	>135%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	59%	94%	<90%	90-135%	>135%
3. Solvabiliteitsratio	30%	13%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	9%	20%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,20%	1,13%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,11%	0,12%		> 0%	< 0%
6. Belastingcapaciteit	104%	103%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	1,73	0,84	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8